

[Oluf Pedersen.]

hvorved man vil være i Stand til at modvirke de Taabeligheder, som kan opstaa ved en Krigs Afslutning.

Jeg mener, at det Danmark, vi maa stile imod, maa være et Danmark, som er saadan, at det kan vise Vejen frem ogsaa for det nye Europa til en bedre og mere fredelig Verden, hvor man ikke spiller Kræfterne paa at gøre hinanden ondt, men hjælper hinanden, saadan som det burde være Menneskenes Pligt. Det har altid været Daarskab at øve Uret og altid klogt at handle ud fra Viljen til at øve Retfærdighed.

Frits Clausen: Der er i disse Dage næsten gaaet et Aar, siden Meddelelsen kom om, at Japan og Amerika var gaaet med ind i Krigen, som derved blev til den største og mest skæbnetunge Afgørelse, Historien hidtil har kunnet opvise. Begivenhederne har siden da udviklet sig paa en saadan Maade, at det til Tider kan være yderst vanskeligt at følge dem, og de kan derfor ogsaa let, hvad mange Enkeltheder angaar, gaa i Glemme. Jeg skal ikke her forsøge paa i Erindringen at genkalde de mange store Begivenheder, der i det forløbne Aar har præget den historiske Udvikling, fra Singapores Fald over Kampene foran Stalingrad til den anglo-amerikanske Invasion i Nordafrika, som i Øjeblikket sikkert er en af de Begivenheder, der optager Sindene mest. Hvorledes denne Aktion videre vil udvikle sig, og hvorledes den vil tilfredsstille Kravet om Oprettelse af en anden Front, skal Fremtiden vise. Af de Tal, som fra Aksemagternes Side er blevet meddelt om Tonnagesænkninger som Resultat af Sø- og Luftkrigsførelsen, og som nu har overskredet en Million Tons om Maaned, kan man se, at Amerikanerne er udsat for meget store strategiske Vanskeligheder.

Først og fremmest kan man i denne Forbindelse dog fastslaa den Kendsgerning, at det er lykkedes Englænderne og Amerikanerne at give deres forhenværende franske allierede Dødsstødet. Sønderdelt og sprængt i mange modstridende Grupper har det før saa stolte og mægtige Frankrig nu oplevet sit Sammenbrud som Imperium. De mange Konspiratorer, der i Vichy og Nordafrika har holdt paa den anglo-amerikanske Hest, er sikkert blevet lige saa skuffede i deres Forhaabninger, som saa mange europæiske Lande er blevet det siden 1939, fordi de hengav sig til Illusioner om Storbritanniens

effektive Magt i Stedet for at regne med virkelige Kendsgerninger. Saaledes gik det Polen, Norge, Nederlandene, Belgien, Jugoslavien og Grækenland, og saaledes er det nu i to Tempi gaaet Frankrig.

Vi behøver ikke andre Beviser paa den store Vildfarelse, der præger vor Tid, end disse historiske Kendsgerninger, der i Løbet af de sidste tre Aar har grebet saa umiddelbart og skæbnesvangert ind i mange Folks Skæbner. Denne Vildfarelse bestaar nemlig i den Opfattelse, at det britiske Imperium stadig kan optræde i sin gamle Rolle som Protektionsmagt over for det europæiske Kontinent. Baade i det sydøstlige Europa, paa Balkan og her i Norden har man taget det som en stiltiende historisk Lov, at England optraadte som Kontinentets Beskytter og Formynd. Man gik ud fra, at England med sin store finansielle Magt og sin Flaades Slagkraft til enhver Tid vilde være i Stand til at udøve denne Ret som de smaa Landes Beskytter.

Det har dog vist sig, at England i Praksis ikke ejede denne Magt over for Kontinentets nye Stormagter, og at det derfor ganske automatisk har mistet Retten til at være de smaa europæiske Landes Formynd. Præsident Roosevelt har for nylig bebudet en Tale om de smaa Nationers Skæbne, men det er saa betegnende for ham, at hans mest taknemmelige Tilhørere findes i de Emigrantregeringer, der som Smaa-staternes Regeringer blev overrasket af Krigens Kendsgerninger, og som nu kun har deres gamle Illusioner om Englands og Amerikas Magt at holde sig til.

Ogsaa herhjemme findes der vide Kredse, der ikke kan frigøre sig for deres forældede og af de historiske Kendsgerninger modbeviste Anskuelse, og som derfor afviser enhver Tanke om et nyt Europa. Man anser denne Fremtidstanke som noget unaturligt og noget, man absolut ikke bør tilstræbe eller ønske. I Stedet for gaar man og drømmer om, at Udviklingen en Dag vil lade sig dreje tilbage, saa den kan begynde forfra ved et eller andet ønskeligt Tidspunkt. Disse Forventninger knyttes i Regelen sammen med Drømmen om en endelig Sejr for de anglo-amerikanske Magter, eventuelt i Forening med Sovjetstaten.

Disse Kredse glemmer dog den væsentlige Ting i deres Overvejelser og Forhaabninger, at Aksemagternes Tropper baade kan og vil forsvare hver Fodsbred af de Lande, de har besat, forsvare dem med al deres Kraft, saa at Drømmen om en engelsk Sejr ganske utvivlsomt vil komme til at